

PROJEV 1. MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ SENÁTU PARLAMENTU ČR DR. ALENY GAJDŮŠKOVÉ

Vážený pane předsedo, ctěný Akademický sněme, dámy a pánové,

velmi si vážím toho, že se s vámi mohu opět potkat a že mohu být hostem vašeho jednání.

Když jsem poslouchala projev předsedy Akademie věd prof. Jiřího Drahoše, říkala jsem si, že mohu říct jen dvě věty: že bych podepsala každé jeho slovo týkající se oblasti vědy, výzkumu a inovací a situace kolem Akademie věd a že vám ze srdce přeji, aby se vaše záměry a strategie podařilo uskutečnit co nejrychleji a co nejlépe. Přeci jen dodám několik slov i sama za sebe.

Blahopřeji profesoru Drahošovi ke zvolení do čela Akademie věd i ke jmenování. Jsem přesvědčena, že jde o skvělou a důležitou volbu.

Domnívala jsem se, že poté, co jsme po roce 2009 bojovali, nenapadne již nikoho zpochybňovat existenci Akademie věd či její úlohu v oblasti vědy v České republice. Bohužel zrovna minulý týden jsem se na jednom jednání setkala s některými rektory vysokých škol a opět zaznělo, že by aktivity Akademie věd bylo možné realizovat v rámci vysokých škol apod. V té chvíli jsem si uvědomila, jak je důležité, že ve svém čele máte prof. Drahoše, který je velkým bojovníkem za AV ČR jako instituci, a že vás, kteří svými výsledky a svou prací prokazujete, že Akademie věd je instituce důležitá, dokáže vést.

Mluvím za sebe: další rozvoj a vysokou úroveň české vědy si bez Akademie věd nedokážu představit. Je ovšem důležité situaci skutečně stabilizovat. Myslím si, že pro vaši práci nemůže být nic horšího než pocit ohrožení. Jestliže má být člověk tvůrčí, potřebuje dobré podmínky pro práci.

Věda, výzkum a inovace musí být součástí strategického rozvoje naší společnosti. Na vědu se nemůžeme dívat jako na něco, co tady je, a tak to prostě brát. Bylo zde již uvedeno, že oblast vědy, promiňte, že celý výraz zkracuji, má dva zásadní úkoly, které vnímám velmi silně: nejen že posouváte hranice našeho poznání, ale vaše úspěchy jsou základní podmínkou cesty do budoucnosti.

Věda, výzkum a inovace se musí stát součástí rozhodovacích procesů ve společnosti. Jsem proto ráda, že se podařilo po memorandu o spolupráci mezi Akademií věd České republiky a Senátem Parlamentu České republiky v minulém roce uzavřít také memorandum o spolupráci s Poslaneckou sněmovnou.

Jde o první krok, aby došlo k tomu, o čem hovořím – tj. že výsledky vaší práce, vaše analýzy, vize, upozornění na problémy současné i na ty, které mohou přijít a které jako politici potřebujeme znát a umět předvídat (protože jinak jsme k ničemu), se stanou součástí rozhodovacích procesů a strategických rozhodnutí v této zemi. Tyto věci je skutečně třeba propojit a vzájemně se inspirovat.

Za priority z pohledu podmínek pro vaši dobrou práci, pro vaše excelentní výsledky, z pohledu podmínek pro vědu, výzkum a inovace považují, že podpoříme koordinaci a správu vědy, že se podíváme, jaké kompetence má Rada pro výzkum, vývoj a inovace a jak je koordinována celá oblast vědy, výzkumu a inovací.

Nemyslím si, že bychom vědu měli úkolovat, ale jsem přesvědčena, že se jako společnost musíme vědců a vědkyň ptát, že musíme klást otázky a musíme vám připravit podmínky, abyste na otázky o dalším vývoji společnosti dokázali odpovědět. Musíme vám proto nabídnout stabilní prostředí a dlouhodobou perspektivu pro vědecké týmy a vhodnými kritérii stimulovat jejich spolupráci napříč institucemi i vědními obory. Jen tak můžeme společně dosáhnout nejlepších výsledků.

Předseda AV ČR hovořil také na téma, jak důležitá je popularizace vědy, jak je důležité, aby veřejnost vědu, výzkum a inovace považovala za základní podmínku dalšího rozvoje a prosperity země. Myslím si, že je to také úkol nás, politiků: tuto podporu vám jasně vyjadřovat, jasně deklarovat a také samozřejmě vytvořit a dát.

Důležité je podporovat i mezinárodní spolupráci. Jsem přesvědčena (a fakta hovoří naprosto jasně), že Akademie věd je špičkovým pracovištěm a vy jste ti, kteří celou oblast vědy táhnete dopředu. Musíme samozřejmě diskutovat, jak nastavovat hodnocení, ale to je na detailní debatu. Jsem však přesvědčena, že je potřeba najít celospolečenský konsensus v podílu mezi institucionálním a účelovým financováním. Jsem hluboce přesvědčena, že pokud máme dosahovat dobrých výsledků, institucionální financování výzkumných institucí musí být až někde kolem 70 %, jako to vidíme v zemích na západ od nás, ale v žádném případě nemůže být nižší než 50 %. Takový stav je prostě zhoubný.

Potřebujeme, abyste mohli uplatnit svou tvořivost, protože ta je zásadní, abyste mohli růst, abyste mohli spolupracovat. K tomu potřebujete tuto základní podmínku. Ze státního rozpočtu je zapotřebí financovat zásadní oblasti; začnu od konce, mezinárodně uznávaným výzkumem, dále obory strategicky důležité a obory, které se podílejí na udržení a rozvoji kulturního dědictví. Je třeba vytvořit podmínky pro všechno, co má hlavu a patu, vše, co může být zajímavé pro budoucnost. Co to je, je těžké omezovat, je skutečně zapotřebí podpořit kreativitu.

Proto ale také potřebujeme národní vědní politiku, konsensus, zdůrazňuji to již potřetí, aby se věda a vaše práce staly základem strategického rozhodování, strategického rozvoje této země. Potřebujeme proto také odstranit bariéry pro financování, které je nutné do této oblasti dostat ze soukromé sféry. Naprosto souhlasím s prof. Drahošem, že tento gard musíme obrátit. Ne, že veřejné peníze budeme většinově posílat do soukromé sféry. Musíme zaangažovat soukromou sféru, aby podpořila oblast výzkumu, vývoje a inovací jako skutečný základ strategického rozvoje.

Závěrem bych ráda blahopřála všem, kteří v uplynulém roce dosáhli excelentních výsledků a byli oceněni, ať už na mezinárodní úrovni či oceněními Akademie věd. Dovolte mi, abych vám popřála hodně tvůrčích úspěchů, protože jde nejenom o vás, ale i o civilizační úroveň této země, kterou si samozřejmě přejeme co nejvyšší.